

Talepapir til foretræde for Energi -, Forsynings- og Klimaudvalget 2016-06-14

Slide 2.

Jeg vil gerne starte med at punktere en myte:

Den flis, vi bruger i Danmark, er ikke noget vi importerer, den laver vi selv.

Søjle 1 viser den danske flisproduktion i 2014 (15,2 PJ).

Søjle 2 viser vort forbrug (16,4 PJ).

I 2014 var over 90% af vort samlede flisforbrug således produceret her i landet.

Når mange af jer tilsyneladende har et forkert billede af situationen, tror jeg, årsagen er den, at I ikke skelner mellem flis og træpiller. Det er træ begge dele, men ellers har de to ting ikke meget med hinanden at gøre, og piller – de er fortrinsvis importeret.

Det spiller nok også ind, at det er mere spændende for **pressen**, når der kommer et skib med flis fra Afrika, end at 1000 danskere år ud og år ind er beskæftiget med at levere dansk flis til varmegærkerne.

Men nu til det vigtige – fremtiden

Søjle 3 viser det danske **flispotentiale**.

Potentialet er vigtigt. For så godt som alle, der har beskæftiget sig med den langsigtede VE forsyning, peger på, at mangel på biomasse kan blive en af de helt store udfordringer, når olien skal udfases.

Tilmed siger prognoserne også, at behovet for fødevarer stiger.

Vi tror derfor ikke på, at der findes en genvej til hurtig produktion af biomasse til energi på landbrugsarealer – den kommer for let i konkurrence med fødevarerproduktionen. Ethiske og politiske problemer lurder under overfladen.

Her kommer **skovene** meget stærkt ind i billedet - **de menneskabte skove, som de danske**.

De menneskabte skove (**kulturskovene**) udgør kun 7% af verdens skovareal, men de står for 60% af verdens forsyning af træ.

De kan også blive afgørende for forsyningen med jet-fuel og meget mere, såfremt vi tænker os om og planlægger i tide.

Søjle 4 viser forbruget af flis i Energistyrelsens **Vindscenarie**. Til alt held har de to samme højde. For i Vindscenariet er biomasseforbruget netop sat til det danske potentiale.

Slide 3.

Men tro nu ikke, at potentialet bare er et lager, der står og venter på os. Det kræver vilje, investering og knofedt, at komme op i det gear.

Siden fyringsoliens indtog i 50-erne, er alle bestræbelser i dansk og europæisk skovbrug gået på at **reducere** produktionen af alt det, der **kun kan sælges til energi**. For det er dårlig økonomi at producere noget ingen vil købe.

Vi har allerede minimeret produktionen af energitræ betydeligt. Nu skal den udvikling vendes. Det er jo ikke længere den vej, vi skal.

Men skovbrug tager tid. Vi skal starte nu, for at nå fuld produktion, når det bliver alvor frem mod 2050.

Vi er i gang – der er stor entusiasme og investeringsvilje. Men forudsætningen for, at det lykkes er, **at afsætningen stiger** i takt med, at produktionen udbygges. **Det er jeres ansvar, at den mulighed er til stede.**

Slide 4.

Udfordringen er, at den kraftige udbygning af flisforbruget i øjeblikket sker på de **centrale værker**. De er placeret og indrettet til at modtage brændsel fra **sø siden**. Her er dansk flis ikke konkurrencedygtig.

Flis er et bredt spekter af **forskellige råvarer**. I den ene ende af skalaen er der **affaldsprodukter**, som det alternativt koster penge at skaffe sig af med. I den modsatte ende **energi plantager** på god landbrugsjord (pil og poppel), som kun eksisterer i kraft af massive tilskud.

I nogle af vore nabolande findes der fortsat **affaldsprodukter**, som er **billige eller gratis**, så købers betaling alene skal dække transport og håndtering.

I forhold til skovarealet er Danmark uden tvivl det land i verden, der har den **højeste flisproduktion**. Hos os skal købers betaling også dække **høstomkostningerne** ude i skoven.

Jo – vi kan absolut konkurrere, ellers havde vi ikke dækket 90% af markedet. Men kun til de **de-centrale** værker og gør det ved rationel høst, direkte levering fra skov til værk, kort transportafstand, god service ikke mindst **minimale lagre** hos kunden.

Bremses udbygningen af den **de-centrale** afsætning så meget, at væksten i den danske flisproduktion ikke kan afsættes, vil det ramme os lige i hjertekulen og en fantastisk mulighed for at udvise rettidig omhu vedr. den **langsigtede biomasseforsyning** blive kvalt i fødslen.

Det vil være smadderægerligt – ikke mindst fordi det giver mange fordele at placere non-food produktionen i skovene.

Slide 5.

Skovbrug stiller ikke mange krav. Sol, regn og arbejdskraft – så er vi kørende.

Godt for betalingsbalancen og beskæftigelsen. Fordobling af produktionen vil give ca. 1000 nye jobs. Når vi helt i mål, skal vi finde endnu flere folk, men det har vi ikke svært ved.

Ja – så skal træerne jo også bruge et areal at vokse på. Og her er vi faktisk vant til at anvende de arealer, der ikke er egnet til landbrug.

Tilmed har Vorherre indrettet det så praktisk, at træernes produktionsapparat – bladene – det meste af træets liv sidder så højt oppe i luften, at der snildt bliver plads til et par mountain- bikers (eller en familie på skovtur) nedenunder. Ikke sært, at **Boligpriserne stiger** når der er skov i nærheden.

Og da vi i store områder helt kan undgå at sprøjte, giver skov optimal beskyttelse af drikkevandet.

Skånsom benyttelse i 3 etager må da være et godt argument, når dyrkningsareal bliver en begrænsning.

Husk så lige, at når vi speeder op for produktionen, øges skovens CO2 optag, og det samme gælder **CO2 lageret** i skovene. Vi får positiv klimaeffekt i dag, ved at producere det brændsel, der skal erstatte olien om mange år.

Der er i disse år en masse snak om kulstofgæld. Danske skovejere tilbyder at investere i opbygning af en national ”kulstofformue”, men det er som sagt kun muligt, hvis I sikrer den **de-centrale afsætning** - ellers kan vi ikke.

Slide 6.

Energitræerne skæmmer ikke i skoven (ofte tvært imod), men den almindelige skovgæst vil nok dårligt opdage dem.

Se på billedet. Buskene i bunden af billedet er den kommende bøgeskov. De høje træer er lærk til energi. De er snart klar til at blive fældet og hugget til flis.

Alle træer på billedet er lige gamle - 13 år.

Slide 7.

Afsætningen af uønsket trævækst til energi sparer ofte samfundet for store omkostninger i forbindelse med naturgenopretning. Her er det rydning af den gamle søbund før genetableringen af Bølling Sø.